

**Протокол
засідання робочої групи Міжвідомчої комісії
по узгодженню режимів роботи водосховищ
і управлінню водними ресурсами у басейні р. Рось**

м.Біла Церква

20 жовтня 2016 р.

СЛУХАЛИ:

1. Аналіз водогосподарської обстановки в басейні річки Рось протягом літньо-осіннього періоду 2016 року.
2. Пропозиції щодо осінньої промивки водосховищ питного водопостачання, розташованих на річці Рось.

Станом на 20.10.2016 року водогосподарська обстановка на руслових водосховищах була така:

Водосховище	Проектні дані			Фактичні дані	
	Об'єм, млн.м ³	НПР, м	РМО, м	Рівень, м	Скид, м ³ /с
Косівське	9,62	177,00	173,00	176,42	0,7
Володарське	3,44	167,50	165,00	167,51	1,8
Щербаківське	1,58	164,00	162,10	163,55	2,4
Верхнє білоцерківське	16,96	157,50	150,40	157,54	2,0
Білоцерківське середнє	2,42	144,40	142,70	144,45	2,3
Білоцерківське нижнє	1,56	142,75	141,50	142,50	2,5
Дибинецьке	3,27	131,60	131,00	131,50	5,0
Богуславське	1,75	127,40	126,60	127,25	5,0
Стеблівське	15,7	113,90	111,70	113,22	7,5
Корсунь-Шевченківське	3,75	99,81	97,70	99,77	8,5

У серпні в басейні р.Рось спостерігалася складна гідрометеорологічна та водогосподарська обстановка, пов'язана з низькою водністю річок. Переважала жарка погода з короткочасними зливовими дощами. За даними спостережень по метеопосту БУВР Росі в м.Біла Церква кількість опадів становила 19,1 мм (при нормі 60 мм). На території Вінницької області – 16 мм (при нормі 67 мм), Житомирської – 18,8 мм (при нормі 73,7 мм), Черкаської – в середньому 20 мм (при нормі 57 мм).

На малих річках, притоках р.Рось першого порядку, витрати води впродовж серпня коливалися в межах: по р.Роставиця – 0,15–0,55 м³/с; Кам'янка – 0,15 м³/с; р.Роська – 0,1–0,4 м³/с; р.Протока – 0,09 –0,8 м³/с; р.Березянка – 0,1–0,08 м³/с; р.Сквирка – 0,07–0,05 м³/с; р.Молочна – 0,13–0,09 м³/с.

Для підтримання санітарних витрат води по р.Рось, на Косівському водосховищі рівень води утримувався в межах 0,45–0,88 м нижче НПР. Витрати води коливалися в межах від 0,4 до 0,7 м³/с.

В середній течії р.Рось – на Верхньому білоцерківському водосховищі рівень води коливався від 0,02 до 0,48 м нижче НПР. Витрати води становили від 0,9 до 1,4 м³/с.

В нижній течії р.Рось – на Стеблівському водосховищі рівень води коливався в межах від 0,68 – 0,83 нижче НПР. Витрати води коливались в межах 2,0 – 2,5 м³/с.

На Корсунь – Шевченківському водосховищі рівень води коливався в межах від 0,1 до 0,09 м нижче НПР. Витрати води становили 2,5 м³/с. Постійно забезпечувався санітарний попуск у нижній б'єф гідровузла водосховища з нижніх шарів у розмірі 2,5 м³/с.

У серпні не виконувалися рекомендації Міжвідомчої комісії та режими роботи водосховищ затверджені Держводагентством на літньо-осінній період 2016 року на річках:

- р.Рось – Володарського, Щербаківського, Верхнього білоцерківського, Білоцерківського середнього, Білоцерківського нижнього, Дибинецького, Богуславського;

- р.Роставиця в межах Попільнянського та Ружинського районів Житомирської області; Чубинецького, Дуліцького, Шамраївського, Матюшівського Київської області;
- р.Роська Вінницької області – Оратівського, Животівського, Новоживотівського, Тетіївського I, Тетіївського III, Скибинецького;
- р. Кам'янка - Ковалівського водосховища;
- р.Росава Київської області – Маслівського, Зеленьківського, Потокського, Карапишівського.

З метою забезпечення належної якості води на водозаборах питного водопостачання, термінового вжиття заходів по забезпеченню виконання режимів роботи, БУВР Росі був направлений листи Житомирському облводресурсів та Національній поліції Київської області.

У вересні в басейні переважала ясна погода з поступовим пониженням середньодобових температур. За даними спостережень по метеопосту БУВР Росі в м.Біла Церква кількість опадів становила лише 1 мм (при нормі опадів 35 мм). На території басейну у Житомирській, Вінницькій, Черкаській областях опадів взагалі не було.

На малих річках, притоках першого порядку р.Рось, витрати води впродовж вересня коливалися в межах: по р.Роставиця – 0,12 – 0,2 м³/с; Кам'янка – 0,12 – 0,1 м³/с; р.Роська – 0,4 – 0,8 м³/с; р.Протока – 0,8 м³/с; р.Березянка – 0,1 м³/с; р.Сквирка – 0,07 м³/с, р.Молочна – 0,04 м³/с.

У верхній течії р.Рось – на Косівському водосховищі рівень води утримувався в межах 0,99 – 1,3 м нижче НІПР. Витрати води становили 0,7 м³/с.

В середній течії р.Рось – на Верхньому білоцерківському водосховищі рівень води коливався від 0,47 до 0,52 м. нижче НІПР. Витрати води становили 2 м³/с.

В нижній течії р.Рось – на Стеблівському водосховищі рівень води коливався в межах від 0,25 – 0,28 вище НІПР. Витрати води становили 2,5 м³/с.

На Корсунь – Шевченківському водосховищі рівень води коливався в межах від 0,1 до 0,3 м вище НІПР. Витрати води становили 2,5 м³/с. Постійно забезпечується санітарний попуск у нижній б'єф гідровузла водосховища з нижніх шарів у розмірі 2,5 м³/с.

З метою забезпечення належної якості води на водозаборах питного водопостачання, розташованих на р.Рось, недопущення виникнення надзвичайних ситуацій, пов'язаних з погіршенням якості води, відповідно до режимів роботи затверджених Держводагентством на літньо-осінній період та рекомендацій Міжвідомчої комісії, БУВР Росі протягом серпня-вересня розроблено та доведено до виконання водокористувачів 216 режимів роботи водних об'єктів, що дало змогу збільшити водообмін та не допустити зниження витрат води нижче розрахункових санітарних на водосховищах питного водопостачання та випадків щодо перешкод водопостачання галузей економіки.

За інформацією лабораторних служб Дніпровського БУВР, Черкаського РУВР якість води на Білоцерківському, Богуславському та Корсунь-Шевченківському питних водозаборах у серпні-вересні 2016 року була задовільною. Перевищення гранично допустимих концентрацій зафіксовано за показниками:

- ХСК – в 2,1-1,6 рази на Білоцерківському водозаборі, в 2,3-1,7 рази на Богуславському водозаборі, в 2,1-1,7 рази на Корсунь-Шевченківському водозаборі;
- БСК₅ – в 1,5 рази на Білоцерківському водозаборі, в 1,9 рази на Богуславському водозаборі, в 1,1 рази на Корсунь-Шевченківському водозаборі;
- залізо загальне – в 1,2 рази (у серпні) на Корсунь-Шевченківському водозаборі.
- кремній – в 1,1 рази (у вересні) на Білоцерківському водозаборі.

На Білоцерківському водозаборі: за лабораторними даними Дніпровського БУВР у порівнянні з липнем у серпні-вересні 2016 року дещо збільшилася кольоровість води – з 13,1 до 13,9 град. у серпні та до 22,3 град. у вересні. Прозорість води зросла з 16 до 30 см. Збільшився вміст сухого залишку - з 350 до 412 мг/дм³ у серпні та зменшився до 331 у вересні мг/дм³ при ГДК – 1000 мг/дм³.

Спостерігалось коливання вмісту амонію сольового в межах 0,24-0,25 мг/дм³ при ГДК – 2,5 мг/дм³; нітритів – 0,08-0,07 мг/дм³ при ГДК – 3,3 мг/дм³; завислих речовин 8,2-7,5 мг/дм³;

розчинного кисню 8,2-7,9 мг/дм³ при ГДК \geq 4,0 мг/дм³; - марганцю 0,08-0,09 мг/дм³ при ГДК – 0,1 мг/дм³.

Спостерігалось відчутне зменшення вмісту БСК₅ – з 5,8 мг/дм³ у липні до 4,6 мг/дм³ у серпні та до 2,4 мг/дм³ у вересні при ГДК – 3,0 мг/дм³.

Вміст кремнію у воді зменшився з 7,1 у липні до 4,1 мг/дм³ у серпні, однак у вересні відбулось зростання даного показника до 10,9 мг/дм³ при ГДК – 10 мг/дм³.

Відбулось збільшення в серпні та зменшення у вересні вмісту таких хімічних сполук:

- хлоридів – з 23,9 до 36,8 мг/дм³ у серпні та до 25,4 мг/дм³ у вересні при ГДК – 350 мг/дм³;
- сульфатів – з 31,0 до 45,0 мг/дм³ у серпні та до 34 мг/дм³ у вересні при ГДК – 500,0 мг/дм³;
- фосфатів – з 0,20 до 0,54 мг/дм³ у серпні та до 0,33 мг/дм³ у вересні при ГДК – 3,5 мг/дм³;
- нітратів – з 1,1 до 1,4 мг/дм³ у серпні та до 0,7 мг/дм³ у вересні при ГДК – 45,0 мг/дм³;
- ХСК – з 28 до 31,7 мг/дм³ у серпні та до 24 мг/дм³ у вересні при ГДК – 15,0 мг/дм³;

Спостерігалось збільшення вмісту заліза загального – з 0,13 у липні до 0,14-0,21 мг/дм³ у серпні-вересні відповідно (ГДК – 0,3 мг/дм³).

На Богуславському водозаборі в м. Богуслав Київської області за лабораторними даними Дніпровського БУВР у порівнянні з липнем у серпні-вересні 2016 року дещо збільшилася кольоровість води – з 14,7 у липні до 16,4 град. у серпні та до 22,3 град. у вересні. Прозорість води спочатку знизилась з 30 см у липні до 16 см у серпні, після чого вже у вересні знову зросла до 30 см. Спостерігалось коливання вмісту розчинного кисню у воді в межах 7,6-8,6 мг/дм³ при ГДК \geq 4 мг/дм³.

Спостерігалось поступове збільшення сухого залишку - з 353 мг/дм³ до 402 мг/дм³ при ГДК – 1000 мг/дм³; заліза загального – з 0,1 до 0,18 мг/дм³ при ГДК – 0,30 мг/дм³; марганцю – з 0,07 до 0,08 мг/дм³ при ГДК – 0,1 мг/дм³.

Вміст завислих речовин у воді збільшився з 6,8 мг/дм³ у липні до 12,5 мг/дм³ у серпні, після чого у вересні відбулось зменшення даного показника до 7,6 мг/дм³. Аналогічна ситуація спостерігалась і з показником ХСК, що змінювався з 28,8 у липні до 34 мг/дм³ у серпні та до 25 мг/дм³ у вересні при ГДК – 15 мг/дм³;

Відбулось зменшення в серпні та збільшення у вересні вмісту таких хімічних сполук:

- хлоридів – з 28,2 у липні до 24,9 мг/дм³ у серпні та до 41,3 мг/дм³ у вересні при ГДК – 350 мг/дм³;
- сульфатів – з 38,2 у липні до 34,3 мг/дм³ у серпні та до 38,4 мг/дм³ у вересні при ГДК – 500 мг/дм³;
- фосфатів – з 0,6 у липні до 0,09 мг/дм³ у серпні та до 0,59 мг/дм³ у вересні при ГДК – 3,5 мг/дм³;
- амонію сольового – з 0,26 у липні до 0,22 мг/дм³ у серпні та до 0,26 мг/дм³ у вересні при ГДК – 2,5 мг/дм³;
- кремнію – з 7,7 у липні до 3,9 мг/дм³ у серпні та до 7,2 мг/дм³ у вересні при ГДК – 10 мг/дм³.

Спостерігалось зменшення вмісту нітритів – з 0,09 до 0,03 мг/дм³ при ГДК – 3,3 мг/дм³; нітратів – з 1,0 до 0,9-0,8 мг/дм³ при ГДК – 45 мг/дм³; БСК₅ – з 5,9 у липні до 5,8-2,3 мг/дм³ у серпні-вересні при ГДК – 3 мг/дм³;

На Корсунь-Шевченківському водозаборі в м. Корсунь-Шевченківській Черкаській області за лабораторними даними Черкаського РУВР у порівнянні з липнем у серпні-вересні 2016 року прозорість води зменшилася – з 29 до 26 см; збільшилася її кольоровість – з 26 до 35 град.

У серпні величина сухого залишку порівняно з липнем зросла з 323 до 583 мг/дм³, після чого зменшилась у вересні до 433 мг/дм³ при ГДК – 1000 мг/дм³. Така ж ситуація спостерігалась і з БСК₅ (з 3,0 у липні до 3,2 мг/дм³ у серпні та до 2,7 у вересні при ГДК – 3 мг/дм³) та залізом загальним (з 0,26 у липні до 0,35 мг/дм³ у серпні та до 0,23 мг/дм³ при ГДК – 0,3 мг/дм³).

Значення вмісту марганцю та кремнію знаходились в межах < 0,05 мг/дм³ при ГДК – 1 мг/дм³ та 3,2-3,3 мг/дм³ при ГДК 10 мг/дм³ відповідно.

Відбулось поступове зменшення вмісту завислих речовин – з 7,2 до 5,2 мг/дм³; хлоридів – з 40 до 33 мг/дм³ при ГДК – 350 мг/дм³; сульфатів – з 41 до 31 мг/дм³ при ГДК – 500 мг/дм³; нітритів – з 0,06 до 0,03 мг/дм³ при ГДК – 3,3 мг/дм³; нітратів – з 2 до 0,58 мг/дм³ при ГДК – 45 мг/дм³; ХСК – з 34,1 до 25,5 мг/дм³ при ГДК – 15 мг/дм³.

Спостерігалось зростання вмісту розчинного кисню – з 5,3 до 10,1 мг/дм³ при ГДК \geq 4 мг/дм³; фосфатів – з 0,32 до 0,74 мг/дм³ при ГДК – 3,5 мг/дм³; амонію сольового – з 0,2 до 1 мг/дм³ при ГДК – 2,5 мг/дм³;

В групі мікроелементів впродовж серпня – вересня 2016 року у воді на всіх питних водозаборах стабільно нижче ГДК залишаються концентрації міді, цинку, нікелю, марганцю, хрому (III) та хрому (VI). Значно нижчими від значень ГДК залишаються показники концентрації СПАР та нафтопродуктів у воді.

З метою підтримання належної якості води на водозаборах питного водопостачання та недопущення виникнення надзвичайних ситуацій, пов'язаних з погіршенням якості води, Комісія пропонує провести осінню промивку Верхнього білоцерківського, Стеблівського та Корсунь-Шевченківського водосховищ на р.Рось в терміни, визначені БУВР Росі.

Виходячи із вищевикладеного, Комісією рекомендується встановити наступний режим роботи Верхнього білоцерківського, Білоцерківського середнього, Білоцерківського нижнього, Дибинецького, Богуславського, Стеблівського та Корсунь-Шевченківського водосховищ:

1. ТОВ «БІЛОЦЕРКІВВОДА»:

На Верхньому білоцерківському водосховищі форсувати рівень води на 10 см вище від позначки НПР. При досягненні форсованого рівня провести залповий скид з витратами 120 м³/с шляхом підняття середніх сегментних затворів гідропоруди водосховища.

Максимально допустима відмітка скиду води із водосховища - мінус 30 см нижче НПР, тобто не нижче позначки 157,10 м. Об'єм скиду - 2,0 млн.м³.

Початок промивки - 24.10.2016 року о 8⁰⁰ год., закінчення промивки орієнтовно о 13⁰⁰ год.

Після закінчення промивки забезпечити роботу водосховища згідно встановлених оптимальних режимів роботи водосховищ та водогосподарських систем басейну р. Рось на літньо-осінній період 2016 року.

2. Управлінню житлово-комунального господарства Білоцерківської міської ради:

На Білоцерківському середньому водосховищі забезпечити безаварійний пропуск підвищених витрат води на Білоцерківському середньому водосховищі в межах м. Біла Церква.

Після закінчення промивки забезпечити роботу водосховища згідно встановлених оптимальних режимів роботи водосховищ та водогосподарських систем басейну р. Рось на літньо-осінній період 2016 року.

3. ПрАТ «РОСАВА»:

На Білоцерківському нижньому водосховищі забезпечити пропуск підвищених притокових витрат води з вище розташованих водосховищ шляхом підняття затвору на розрахункову висоту. Після закінчення промивки забезпечити роботу водосховища згідно встановлених оптимальних режимів роботи водосховищ та водогосподарських систем басейну р. Рось на літньо-осінній період 2016 року.

4. ТОВ «Енергія-1»:

На Дибинецькому та Богуславському водосховищах забезпечити пропуск підвищених притокових витрат води з вище розташованих водосховищ.

Після закінчення промивки забезпечити роботу водосховищ згідно встановлених оптимальних режимів роботи водосховищ та водогосподарських систем басейну р. Рось на літньо-осінній період 2016 року.

5. ЧФ ЗЕА «Новосвіт»:

5.1. На Стеблівському водосховищі провести наповнення водосховища до відмітки 113,52 м, після чого здійснити залповий скид води з витратами 125 м³/с.

Скид води провести шляхом:

1. Включення двох турбін Стеблівської ГЕС у режимі притокових витрат, що забезпечить скид води витратою 25 м³/с;

2. Підняття сегментного затвору на розрахункову висоту, що забезпечить скид води з витратами 100 м³/с. Об'єм скиду – 2,0 млн.м³.

Початок промивки - 27.10.2016 року о 10⁰⁰ год.

Після закінчення промивки забезпечити роботу водосховища згідно встановлених оптимальних режимів роботи водосховищ та водогосподарських систем басейну р. Рось на літньо-осінній період 2016 року.

5.2. На Корсунь-Шевченківському водосховищі – при досягненні нормального підпірного рівня здійснити залповий скид з витратами 113 м³/с шляхом:

1. Включення двох основних турбін Корсунь-Шевченківської ГЕС у режимі притокових витрат, що забезпечить скид води витратами 20,5 м³/с;

2. Включення двох міні турбін Корсунь-Шевченківської ГЕС під 100% навантаження, що забезпечить витрати води 2,5 м³/с;

3. Підняття двох робочих щитів на розрахункову висоту, що забезпечить витрати води 90 м³/с. Об'єм скиду – 2,0 млн.м³ води.

Початок промивки 27.10.2016 року о 11⁰⁰ год.

Після закінчення промивки забезпечити роботу водосховища згідно встановлених оптимальних режимів роботи водосховищ та водогосподарських систем басейну р. Рось на літньо-осінній період 2016 року.

Користувачам гідротехнічних споруд повідомляти органи влади та територіальні органи управління Державної служби України з надзвичайних ситуацій про здійснення залпових скидів води.

Начальнику управління з питань НС та ЦЗН Білоцерківської міської ради Кузнєцову І.О.:

- повідомити рятувальні станції міста, керівників підприємств, установ, організацій про можливий підйом води у створі переливної греблі Білоцерківського середнього водосховища на 60 см.

Начальнику сектору з питань надзвичайних ситуацій Білоцерківської райдержадміністрації Таулевичу В.А.:

- повідомити голів Шкарівської, Коженицької, Томилівської, Сухоліської сільських рад та керівників садово-городних кооперативів в районі с.Чепеліївка про проходження підвищених витрат води.

Заступнику голови Рокитнянської РДА Кононець Л. П.:

- повідомити голів Бирюківської, Острівської, Синявської сільських рад про проходження підвищених витрат води.

Головному спеціалісту відділу містобудування, архітектури та житлово-комунального господарства Корсунь-Шевченківської РДА Яковенку А. В.:

- повідомити сільських голів нижче розташованих населених пунктів, КП «Водоканал» м.Корсунь-Шевченківський про проходження підвищених витрат води.

Рекомендувати голові Корсунь-Шевченківської РДА Клименку В. Т. та міському голові м.Корсунь-Шевченківський Гайдай О.В.:

- призначити відповідальних осіб за виконання заходів захисту водних об'єктів, що можуть бути ушкоджені при виконанні робіт по промивці водосховищ питного водопостачання.

Про здійснення промивки скласти відповідний протокол за підписами відповідальних працівників зацікавлених організацій (Корсунь-Шевченківської РДА, міської ради м.Корсунь-Шевченківський, представників БУВР Росі, ЧФ ЗЕА «Новосвіт», Черкаського облводресурсів).

Голова Міжвідомчої комісії
Начальник БУВР Росі

П.Бабій

Секретар Міжвідомчої комісії
Інженер контролю, діловодства, взаємодії із ЗМІ

О.Немідько